

Jak vidíme e-learning? (analýza různých pojetí)

Ing. Josef Budík, CSc.,
Vysoká škola finanční a správní, o. p. s.
Praha

Několik úhlů pohledu na e-learning

- Nástroje a technologie
- E-learning a obdobné pojmy
- Využívání e-learningu
- Náklady
- Zrychlování procesů a flexibilita
- Dva z možných směrů rozvoje

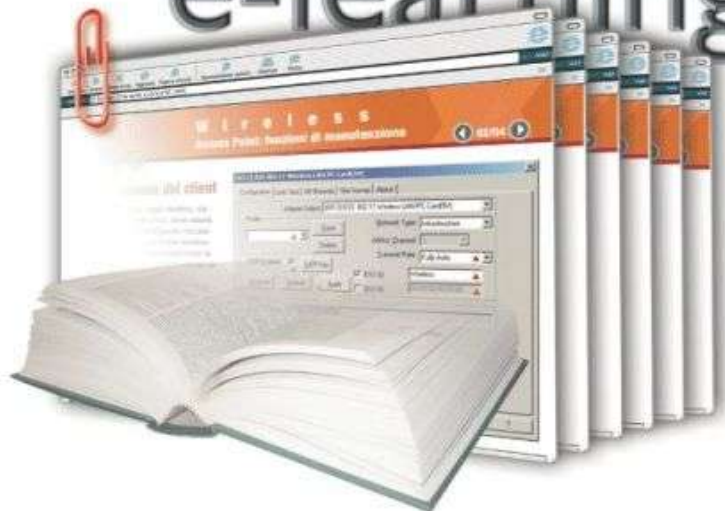
Nástroje používané k vytvoření e-learningového obsahu

USA - firmy (Fortune 500)

(procento odpovědí z celkového počtu respondentů – každý mohl volit víc než jednu):

- Power Point ... .. 66 %,
- Word ... .. 63 %,
- Macromedia Dreamweaver ... 61 %
- Flash ... .. 47 %

e-learning

- Jedna z definic e-learningu říká, že e-learning se týká informací, komunikace, vzdělávání i tréninku.
- A současně, že studující chce získat znalosti a dovednosti aby dělal lépe svou práci, nebo dokázal lépe odpovědět na příští dotaz zákazníka.
- E-learning dokáže zajistit výuku a trénink tady a teď, nikoliv někdy později v plánovaném termínu a v učebně vzdálené na míle daleko.

Obdobné pojmy

- Online learning
- Trénink prostřednictvím webu (web-based)
- Trénink založený na technologii (technology based)
- Trénink založený na výpočetní technice (computer based training or instruction)

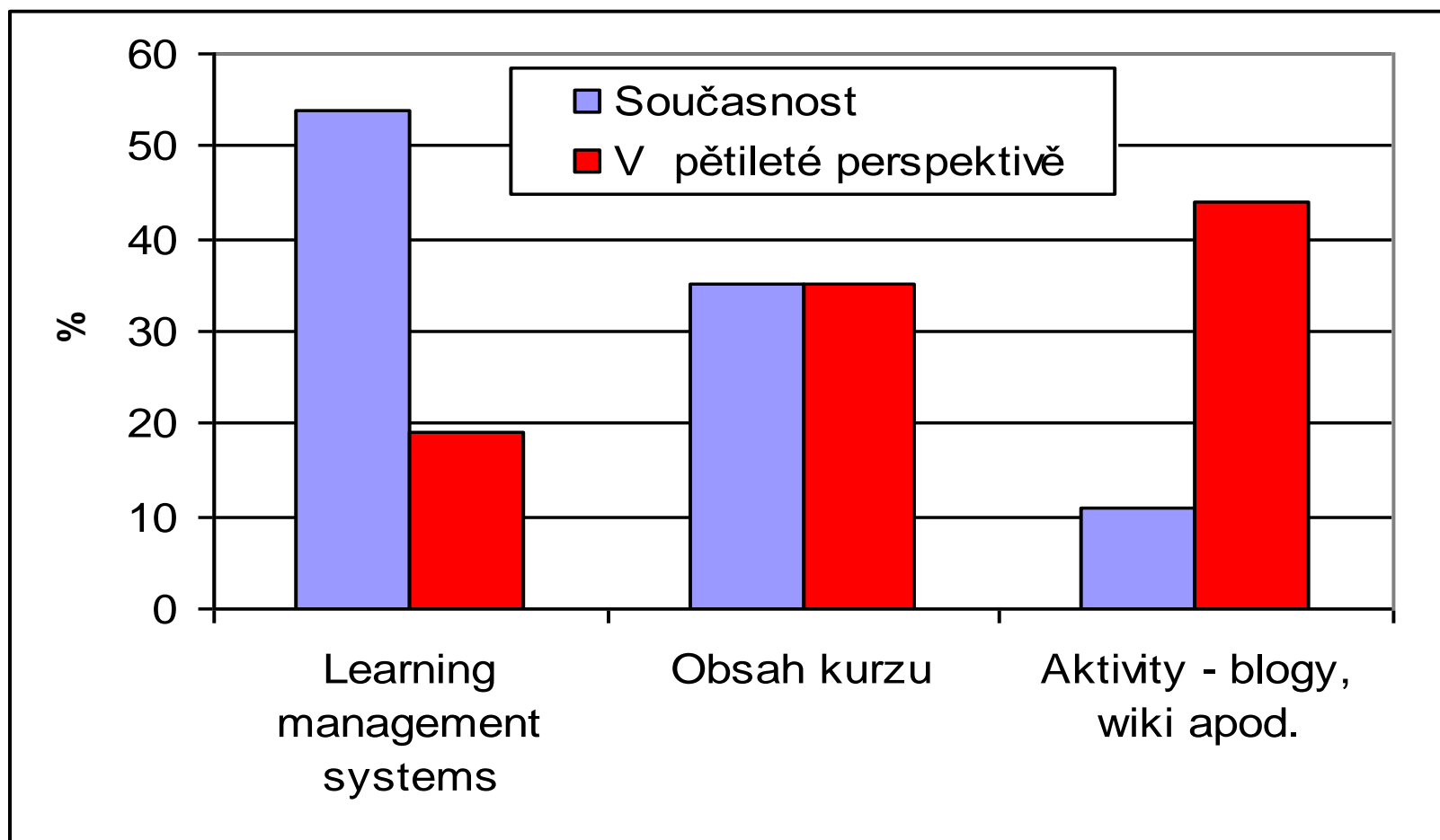

b10692 www.fotosearch.com

Jaké nástroje jsou pro e-learning nejdůležitější a jaké lze čekat změny v pětileté perspektivě (Evropa - 2008)

Nástroj	Nyní (v současnosti)	Za 5 let
Technologie pro learning management	54 %	19 %
Obsah kurzu	35 %	35 %
Blogy, Wiki, další	11 %	44 %

Nejdůležitější nástroje pro e-learning a očekávané změny v pětileté perspektivě (Evropa - 2008)

Mix tradice a technologie - blended

- Efektivnost zajišťuje kombinací tradiční výuky ve třídě a e-learningových nástrojů
- Studenti se mohou připravit a opětovně se vrátit k probíranému učivu online
- Mohou těžit z výhod z kontaktu s vyučujícími v reálné či virtuální třídě
- V reálné třídě mohou vytvářet sociální skupinu, jsou vytrženi z každodenní pracovní rutiny

Tutor si vyměňuje více informací se studenty formou

■ Distančního vzdělávání	8 %
■ Kombinovaného (blended)	43 %
■ Prezenčního studia	41 %
■ Neodpovědělo	8 %

Kombinovaný způsob ve 100 % využívají dotázaní tutoři ve Francii a vůbec nevyužívají v Itálii. Neodpověděli někteří tutoři z Islandu, Španělska a Portugalska.

Tutor si vyměňuje více informací s kolegy tutory formou

- Distančního vzdělávání 18 %
- Kombinovaného (blended) 41 %
- Prezenčního studia 35 %
- Neodpovědělo 7 %

- Distanční způsob vzdělávání část tutorů vůbec nevyužívá
- Neodpověděli někteří tutoři z Islandu, Španělska a Portugalska.

Jak organizace využívá e-learning (% ze všech odpovědí)

(respondenti uvedli zpravidla více než jeden způsob)

- Trénink zaměstnanců servisu .... 37,4 %
- Koneční uživatelé IT aplikací ... 34,1 %
- Obchodní dovednosti, (vedení...)... 33,0 %
- Pravidla a shoda se zákony .... 31,9 %
- Kurzy pro externí klienty a zákazníky 28,6 %

- American Society for Training and Development (<http://www.astd.org>).

Americký výzkum ukazuje:

- Více než 81 % respondentů soudí, že jsou v e-learningu dál, než na základním stupni
- Jen mezi 10 % a 13 % respondentů uvádí, že e-learning používají útvary IT (SW, sítě)
- Asi 33 % respondentů využívá e-learning pro konečné uživatele aplikací
- Asi 27 % s využitím e-learningu udržuje aktuální informace o produktech

Americký výzkum ještě ukazuje:

- Že e-learning je vhodný
  - Pro trénink prodejců ... 22 % respondentů
  - Pro rozvoj všeobecných obchodních dovedností ... 33 % respondentů
  - Pro trénink zaměstnanců zákaznického servisu ... 37 % respondentů

Tutoři (Evropa) se domnívají, že poměr ceny a kvality je lepší při využití:

(V procentech z počtu respondentů)

■ Distančního vzdělávání	23 %
■ Kombinovaného (blended)	39 %
■ Prezenčního studia	22 %
■ Neodpovědělo	16 %

Efektivnost kombinovaného způsobu nejvíc oceňují Francouzi a Portugalci.

Jaký je podíl rozpočtu na e-learning (nebo blended learning) z rozpočtu na trénink v organizaci celkem

- 0 - 9 % ... .. 24,6 % organizací
- 10 -19 % .... 23,1 % organizací
- 20 – 29 % ... 12,3 % organizací
- 30 – 39 % ... 6,2 % organizací
- 40 - 49 % ... 9,2 % organizací
- 50 – 59 % ... 9,2 % organizací

Čas potřebný na vytvoření jedné hodiny tréninku

- asi 34 hodin, pokud práce zahrnuje naplánování struktury kurzu, rozplánování obsahu lekcí, přípravu textů a Power Pointové prezentace,
- asi 220 hodin, pokud pracujeme na standardním e-learningovém produktu, který obsahuje prezentaci, audio, nějaké video, testové otázky a z 20 % je interaktivní,
- asi 750 hodin zabere úplně nové vytvoření simulací, tedy vysoce interaktivního obsahu.
  - (Chapman,2006)

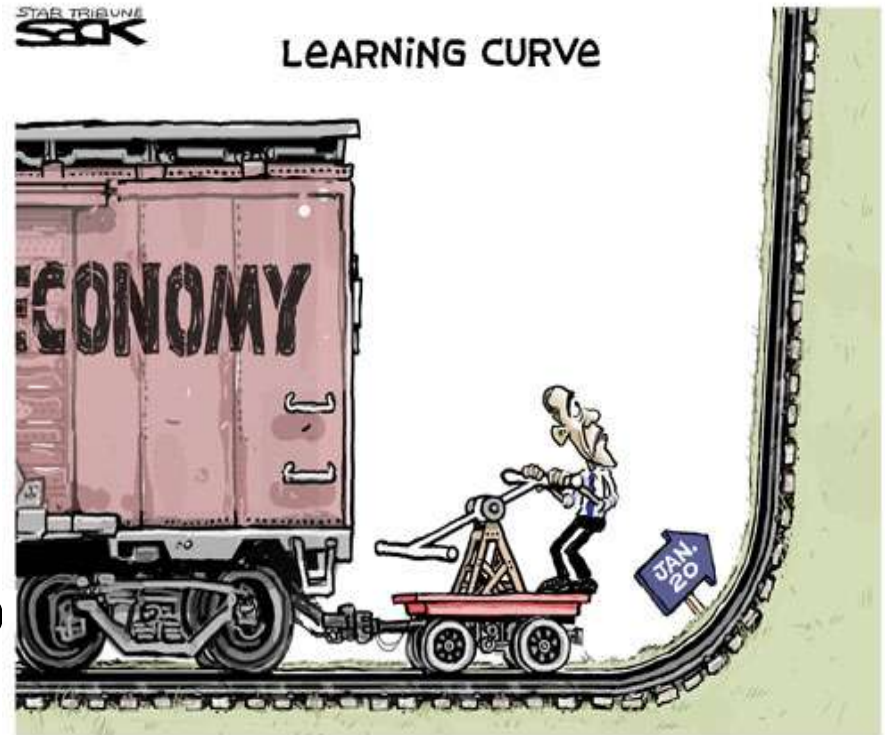
Další odhady času potřebného na vytvoření jedné hodiny tréninku

- Přibližně 100 hodin nutných na vytvoření statických stránek s textem a grafikou,
- Asi 170 hodin, když jsou text a grafika doplněny grafickými animacemi,
- Asi 250 hodin, když text, grafika a animace jsou doplněny audio a video nahrávkami a simulacemi.

- The eLearning Guild, 2002

Firemní vzdělávání

- 40 % firem mezi 500 sledovanými časopisem Fortune má založenou firemní školu – univerzitu.
- Jeden z důvodů - pracovní místa pro kvalifikovanou pracovní sílu nyní reprezentují 85 %, zatímco v roce 1950 jen 20 % za všech pracovních míst.

E-learning první a druhé generace

První generace	Pozice	Druhá generace
Hlavní slovo technologie	(---X-----)	Hlavní slovo - pedagogika
Lineární sekvenční logika komponent	(---X-----)	Nelineární, vícerozměrná samoorganizování
Řízení studia vyučujícím	(----- X --)	Řízení studia studujícím
Evaluace výsledků studia memorováním, testováním	(---X -----)	Evaluace výsledků úspěšným používáním na pracovišti

E-learning první a druhé generace

První generace	Pozice	Druhá generace
Získávání nových znalostí studujícího – primárně zrakem	(---X--- -----)	Nové znalosti na základě ověřování hypotéz, výroků, her, případových studií, využití multimédií
Oddělení teorie a praxe	(---X-----)	Integrace teorie a praxe v reálném čase
Oddělení systémů vzdělávání a znalostních systémů	(---X -----)	Integrace učení, vytváření nových znalostí a dělení se o ně ve skupině, ve firmě

Od e-learningu přes m-learning ...

(m...mobil)

Když e-learningové prostředí přechází k m-learningovému, vznikají požadavky na:

- Rozdíl ve velikosti a orientaci obrazovky,
- Doplnění o prvky k lepšímu rozlišení i v obtížných podmínkách
- Změnu konstrukce periferních zařízení (např. navigační struktury),

... směřujeme k u-learningu? (ubiquitous – všudypřítomný)

Nové požadavky - na
dostupnost kdekoliv – vzniká
potřeba například:

- Zajistit řešení pro správné zobrazení na libovolném displeji
- Na lepší vlastnosti webových prohlížečů – na plnou funkčnost na libovolném periferním zařízení

- (podle Sok Hwan Cho a Sok Pal Cho z Jižní Koreje; Skotsko 2008)

U - learning bude znamenat

- Maximalizaci příležitostí k učení
- Právo volby a volného výběru studia
- Možnost vzdělávání v souladu s osobními schopnostmi
- Práci s videem a s daty v reálném čase
- Úplně nový a nekonvenční způsob vzdělávání mimo konvenční vzdělávací způsoby
- Vytváření nových výukových metod
- Jiný životní styl – ten umožní učení v každém čase a místě.

U-learning

- Interakce studujícího s u-learningem bude založena na vybírání a osvojování si znalostí všudypřítomných v okolním prostředí
- Bude realizována bez jakéhokoliv fyzického omezení
- Úplně novými pedagogickými metodami a postupy

Pohledy na e-learning ukazují

- Že písmeno *e* - v označení e-learning vlastně neznamena vzdělávání elektronické, ale spíše
  - kdekoliv dostupné (everywhere),
  - nebo rozšiřující (extended),
  - vyvíjející se (evolving).

Děkuji Vám za pozornost

Josef.budik@seznam.cz